

SHRNUTÍ

Z pracovních setkání zástupců kulturních subjektů a zastřešujících organizací na téma hodnocení programu Kreativní Evropa (veřejná konzultace realizovaná Evropskou komisí)

- 24. 3. 2017 – setkání subjektů, které jsou příjemci podpory KE – Kultura
- 3. 4. 2017 – setkání subjektů, které jsou příjemci podpory KE – MEDIA
- 5. 4. 2017 – setkání zastřešujících organizací oborů, které jsou podporovány z programu Kreativní Evropa

CÍLE A PRIORITY PROGRAMU

Jsou současné cíle a priority relevantní vzhledem k potřebám Vašich oborů?

Ano – v obecné úrovni vyjádřili spokojenost s cíli a prioritami programu zástupci všech oborů (program KE – MEDIA i Kultura)

Nicméně zástupci vyjádřili následující dílčí obavy:

- Zástupci oborů programu KE – MEDIA i Kultura - větší důraz by měl být kladen na uměleckou kvalitu projektů (projekty mohou být výborné po formální stránce, ale může se vytratit kvalitní obsah; tvůrčí proces má mnohdy charakter laboratorního výzkumu a vyžaduje čas - přílišný důraz pouze na veřejnou prezentaci není v mnohých případech vhodný). Důraz kladený na práci s publikem a ostatní doprovodné aktivity u filmových festivalů překrývá původní účel těchto akcí, film zde slouží pouze jako „nosič“ doprovodných aktivit, stejně tak u developmentu je příliš velký důraz na producentskou část.
- Zástupci oborů programu KE – Kultura: v kultuře by měl být kladen důraz na spolupráci, ne na konkurenci, v současné době je kladen příliš velký důraz na inovace, nové obchodní modely, v jehož důsledku hrozí vyprázdňenost - formálnost projektů a komercializace kultury.
- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, vnímají pozitivně nově vytvořenou linii podpory platform, nicméně upozorňují na to, že je kladen důraz na „emerging artists“, ale neexistuje dostatečná návazná podpora již etablovaných umělců.

- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, nepovažují na základě svých zkušeností projekt EFFE (Europe for Festivals, Festivals for Europe) za přínosný.
- Program KE – MEDIA - zástupci subjektů se shodli na tom, že program jednoznačně posunul vývoj české audiovizu, nejen jako donátor, ale i jako inspirátor. Negativem programu je, že vznikl dávno, kdy EU byla jen jedna, nyní je víceúrovňová.
- Program KE – MEDIA - development – jednoznačně pozitivní hodnocení. Podpora developmentu vedla k definici a historickému nastavení developmentu a jeho zakotvení v hodnotovém řetězci AV díla. Vývoj probíhá na profesionální úrovni, zejména tam, kde je těžké jej zafinancovat z domácích prostředků. Zvýšila se profesionalita práce (a spolupráce) producentů, konkurenceschopnost na mezinárodním trhu, urychlil se profesní vývoj producentů. Program je projektově orientovaný. Jednou z priorit by se však měla stát i nejen podpora projektů, ale také struktur, které v důsledku mají vliv na kvalitu předkládaných projektů.
- Program KE – MEDIA - chybí podpora crossmediálních projektů – jak v oblasti developmentu, tak vzdělávání. Přitom crossmediální projekty jsou nástrojem oslovování netradičních cílových skupin.
- Program KE – MEDIA - podpora videoher - u řady her představuje problém kritérium narativity, přitom nesou evropský obsah a kulturní hodnoty. Narativita omezuje podporu na určitý typ her. Podpora by se měla limitovat velikostí (např. obratu?) společnosti, některé podpořené společnosti (např. hra Witcher) už jsou velké, není to fér vůči malým. Podpora vývoje u her je definována příliš široce, u některých společnostech by stačilo podpořit koncept (i menší částkou) - jinak to dusí kreativitu. Segment studií, pro které je podpora relevantní a přínosná je relativně malý a dále ho omezuje podmínka předchozí komerční distribuce díla.
- Program KE – MEDIA – distribuce – podpora distribuce je příliš orientovaná na obsah pro kina, přitom již nyní vzniká řada kvalitních projektů především pro TV a další platformy, které k AV obsahu přitahují další diváky. Chybí podpora distribuce tohoto obsahu – např. pobídkami pro TV, aby více investovaly do nákupu TV pořadů, zejména z malých zemí. Chybí podpora alternativní distribuce mimo VoD - např. audience development, je třeba více podpořit vzájemnou spolupráci všech platforem. Chybí podpora celoročních aktivit, alternativních distribučních celků nebo kurátorovaných kanálů, které by dostaly filmy k divákům, zejména na lokální úrovni, v místech, kde nejsou kina nebo i do malých měst, kde většina jednosálkových kin nechce evropské filmy programovat. Trh VoD neexistuje – výnosy jsou stále minimální - už se ani nevyplácí agenda spojená s filmy. Diváci stále nejsou zvyklí na VoD, chybí budování osvěty. Není ale nutné mít jednotné místo přístupu k filmům.
- Program KE – MEDIA - selektivní podpora distribuce – Současné tendence selektivní podpory jsou proti jejímu smyslu. Kritérium 5 projekcí v prvním týdnu je příliš tvrdé,

nerespektuje lokální programovací formáty (častá změna titulů v programu. Limitované deadliny tříští uskupení, není variabilita, rozpočet na podporu je nízký, systém znevýhodňuje malé artové filmy, seskupení (groupings) jsou příliš rozsáhlá

- Program KE – MEDIA - automatická podpora distribuce – hodnocena jako rychlá a efektivní, s férovými podmínkami pro malé země i pro distributory artových filmů, v důsledku podporuje skutečnou práci s publikem
- Program KE – MEDIA - chybí podpora výzkumu a přemýšlení o filmu, chybí podpora konferencí na vědeckém základě.
- Program KE – MEDIA - filmová výchova – nastavení pravidel odpovídá profilu projektů, které podporu už dostávají – je to především distribuce filmů pro děti a mládež. Chybí podpora projektů s filmy pro malé děti do 12ti let (problém – náklady na dabing). Projekty jsou prodlouženou rukou distribuce, chybí tam opravdová filmová výchova – potřebujeme vyvíjet metodiky a příklady pro dobrou praxi, ne se zavazovat k distribuci určitého množství filmů. Chybí podpora lokální filmové kultury, práce s kulturním prostorem. Chybí důraz na vnímání dokumentu jako kreativního autorského žánru. Pokud se film považuje pouze za médium pro další vzdělávání, vede to k nekritické práci s filmem jako žánrem. Film by měl být obsahem filmové výchovy, nikoli jejím prostředkem.
- Program KE – MEDIA - přístup na trh - budování trhu je kontinuální záležitost, u přístupu na trh – je potřeba dlouhodobější typ podpory
- Program KE – MEDIA – festivally – podpora celkově pozitivně hodnocena, má pozitivní dopad na kvalitu akcí. Podpora je ale zaměřená na film, ale ne na obsah pro jiné platformy, které uvádějí již i festivaly. Hodnotící kritéria vycházejí z filmu, nejsou přizpůsobena dnešní době. Festivaly fungují jako alternativní distribuční platforma, mělo by se uvažovat o rozšíření podpory na distribuci prostřednictvím festivalů. Mezinárodní spolupráce festivalů – spolupráce již probíhá na přirozené úrovni. Užší koordinace shora by nebyla funkční a popírala by jednu z priorit programu – podporu diversity - pořádané akce jsou unikátní a tato unikátnost by se úzkou koordinací zničila.

ROZDÍLNÉ PODMÍNKY JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ V PŘÍSTUPU K PROGRAMU

Mají podle Vás v programu všechny země/subjekty a všechny obory stejné podmínky na získání podpory? Pokud ne, tak proč? Pokud ne, jakým způsobem by to bylo možné do budoucna řešit?

- **V případě programu KE – Kultura bylo stěžejní konstatování, že kulturní infrastruktura oborů není v ČR dostatečně podporovaná a bez systémových změn na úrovni státu je velmi riskantní vstupovat do projektů podporovaných programem KE - Kultura kvůli výši**

kofinancování a kapacitní úrovni kulturní infrastruktury - kulturních subjektů včetně nedostatečné zaměstnanosti.

- Na nedostatečnou podporu infrastruktury, ze strany ČR upozornili i zástupci subjektů z dílčího programu MEDIA - zejména v oblasti možností dlouhodobější zaměstnanosti tvůrčích profesí a rozvoje jejich talentů nebo nedostatečné podpoře filmové výchovy, která činí současné podpořené projekty příliš „vysokoprahové“ pro naše dětské diváky, u videoher chybí vzdělávání kreativních profesí.
- Program KE – MEDIA má v některých liniích zavedenu pozitivní diskriminaci – body navíc – zástupci filmu vyjádřili spokojenost s tímto systémem, nicméně vyjádřili potřebu tento systém optimalizovat.
- Program KE – MEDIA - Asociace animovaného filmu, FITES - Z pohledu subjektů působících v animaci je pozitivní, že předložené projekty mají relativně vysokou míru úspěšnosti (47%). Téměř každý druhý předložený projekt je podpořen. To vypovídá o dobré kvalitě předložených projektů. Nízký je zejména počet jak předložených, tak podpořených projektů! Důvodem proč čeští producenti animovaných filmů nepředkládají více projektů, resp. pouze malá část českých producentů využívá tuto možnost podpory vývoje svých projektů je nejspíš spjata s kritérii výběru projektů. Způsobitý žadatel, producent, musí prokázat nedávné úspěchy¹. Vzhledem k současným podmínkám animačního průmyslu je pro řadu českých producentů prakticky nemožné relevantní referenci formou celovečerního filmu anebo tv seriálu vůbec získat a deklarovat. Jedná se o zásadní bariéru pro přístup většího množství producentů k podpoře.
Bariéra vstupu nových aktérů/žadatelů je tak vysoká, zejména pro mladé a začínající tvůrce a producenty je nemožné na ni dosáhnout. Obdobně i v jiných kategoriích audiovizuální tvorby by bylo vhodné snížit tuto bariéru, např. pomocí kreditu jiného tvůrce (podobně jako tomu bylo v předchozí generaci programu).
- MEDIA nedostatečně reflektuje jazykové bariéry.
- Program KE – MEDIA – vzdělávání - soutěží se napříč Evropou, je složité prosadit se, když potřeby v různých částech Evropy jsou různé – potřeba zohlednění regionálních specifik a potřeb. Ty jsou v zemích střední a východní Evropy (CE) obdobné, proto vzdělávací programy primárně adresují potřeby CE regionu. Na druhé straně jsou vzdělávací programy vždy otevřené i pro účastníky z celé Evropy.
- Program KE – MEDIA - Neexistuje jedna Evropa. Rozdíly mezi starými a novými zeměmi EU stále existují, ale na mnohem hlubší úrovni než je současná definice produkční kapacity. Tyto rozdíly ovlivňují AV trh na všech úrovních. Např. – kvalita scenáristů - naše tvůrčí základna je příliš malá, na rozdíl od produkčně vyspělých zemí. Nelze dosáhnout takové kvality

¹ EACEA/20/2016 - Podpora pro tvorbu obsahu jednotlivých projektů

scénářů. Dále - chybí dlouhodobá zaměstnanost profesí, chybí nám možnost vybudovat kreativní infrastrukturu. Je potřeba umožnit producentům, aby mohli scenáristy a dramaturgy zaměstnat a poskytnout jim dlouhodobou perspektivu - mentoring, pěstování talentu, získávání zkušeností. Např. přidělovat body za vytváření podmínek pro script-editory a budování jejich talentu.

- Program KE – MEDIA – automatické body - stále jsme “low capacity” country, automatické body navíc nám jistě pomáhají, otázka je, jestli nemají být jiná kritéria, podle kterých by země měly body dostávat. Přestože_žádající společnosti ze zemí s nízkou produkční kapacitou, mezi které je Česká republika počítána, dostávají automaticky 10 bodů navíc, je otázkou, zda tento počet automatických bodů dostatečně zohledňuje naprosto odlišné podmínky producentů v celé své komplexnosti a zvyšují tak šanci uspět v konkurenci projektů z produkčně silných zemí.
- Stále existuje handicap v šíření českých filmů do zahraničí – podporu distribuce je potřeba rozšířit mimo kina i na online a TV tvorbu, jiných formátů, např. skrze podporu sales agentů.
- Program KE – MEDIA - výzva Market Access - nastavena na základě již fungujících trhů, ale neodpovídá podmínkám u nás, kde se trh teprve buduje a nelze jej plně přizpůsobit regulím. Potřeba větší flexibility – není jedna Evropa, podmínky jsou tu jiné. Potřebovali bychom doporučení, jak se ten trh má chovat.
- V případě programu KE – Kultura není podobný systém (pozitivní diskriminace) zaveden. Zástupci oborů se shodli na tom, že existují velké rozdíly v kulturní infrastruktuře dané finanční podporou v různých zemích (dvourychlostní Evropa) a že by přivítali nějaký způsob pozitivní diskriminace (např. nižším procentem kofinancování u méně rozvinutých zemí). V současné době již partneři některých podpořených projektů dorovnávají nerovné podmínky mezi zeměmi, protože jinak by nebylo možné projekty realizovat (to znamená, že pozitivní diskriminace funguje v rámci projektů neoficiálně).
- V případě programu KE – Kultura zástupci oborů rovněž upozornili na nerovnou úroveň infrastruktury jednotlivých oborů.

SPJOENÍ PROGRAMŮ MEDIA A KULTURA

Mělo sloučení programů MEDIA a Kultura do programu Kreativní Evropa vliv na synergie mezi jednotlivými obory?

- Podle zástupců oborů (KE - MEDIA i Kultura) nebyly zaznamenány pozitivní dopady, programy fungují zcela odděleně – každý má jiné podmínky, cíle, cílové skupiny. Pro subjekty z programu Kultura není možné žádat v programu MEDIA. Jediný okruh, který podporoval synergické chování – Audience Development již neexistuje. V případě projektů v rámci KE –

Kultura **dochází k synergii všech oborů včetně audiovize – nicméně pouze v rámci dílčího programu Kultura (není možné kombinovat finanční podporu obou programů)**. Zástupci obou oborů vyjádřili vůli k synergickým projektům, které však není díky současnému nastavení programu Kreativní Evropa možné realizovat. Shodli se na tom, že **by bylo zajímavé opravdovou synergií oborů v budoucnu iniciovat**.

- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, se pozastavili nad nepoměrným rozdělením celkového rozpočtu na dílčí program MEDIA a Kultura.
- Program KE – MEDIA – synergie mezi obory byla zásadní v u projektů v okruhu Audience Development, jinak ji nevnímáme.

Poznámka: o rozdílnosti programů MEDIA a Kultura svědčí i konkrétnost a množství připomínek k dílčím programům. V případě dílčího programu MEDIA se jedná o množství konkrétních připomínek k jednotlivým okruhům podpory, které jsou koncipovány velmi úzce a směřovány na jednotlivé segmenty filmového a videoherního průmyslu. V případě dílčího programu Kultura se jedná pouze o obecnější připomínky, které poukazují především na frustraci českých subjektů založenou na náročnosti dofinancování projektů a nízké celkové úspěšnosti programu i nízké úspěšnosti českých subjektů (počet žádajících a podpořených subjektů).

FINANCOVÁNÍ

Je garanční fond užitečný nástroj?

- Garanční fond na půjčky je přijímán pozitivně. Je vítána iniciativa Komerční banky, která žádá o vstup do programu.

Je rozpočet dostatečný pro řešení současných výzev kulturních a kreativních odvětví? Doplnuje program vhodně programy na národní, evropské a mezinárodní úrovni (v tom smyslu, že na projekty podporované KE by subjekty jinde nezískaly podporu?)

- Úspěšnost programu KE – Kultura je nízká, rozpočet by měl být do budoucna navýšen.
- Program KE – Kultura - Procento kofinancování v případě linie projektů spolupráce je stanoveno příliš vysoko – neodpovídá charakteru neziskových projektů, které mají charakter veřejné služby a ne projektů ziskových. Procento by mělo být sníženo (po vzoru např. strukturálních fondů, programu Erasmus či linie platform KE – Kultura) na cca 20 %.
- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, by uvítali větší rozčlenění finanční podpory/grantu (v současné době existuje podpora menších a velkých projektů, chybí mezičlánek – finanční podpora pro středně velké projekty).

- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, se shodují na tom, že program vhodně doplňuje programy na národní, evropské a mezinárodní úrovni (v tom smyslu, že na projekty podporované KE by subjekty jinde nezískaly podporu).
- Program KE – Kultura - Program na podporu podpořených projektů Samostatného oddělení Evropské Unie Ministerstva kultury má nízký rozpočet a zcela nedostatečně podporuje podpořené projekty. Stát by měl kulturní infrastrukturu výrazněji podporovat i prostřednictvím jiných státních orgánů a fondů včetně strukturálních.

SOUČASNÉ TRENDY

Jaké jsou současné trendy ve Vašem oboru a na které by měl program reagovat v budoucím období?

- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, považují za trend nárůst komunitních projektů (typu sousedské sounáležitosti). Možná podpora by měla být nastavena spíše prostřednictvím strukturálních fondů – v rámci podpory tzv. MAS (Místní akční skupina), které jsou v některých zemích aplikovány i na města – ne však v současném období v ČR.
- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, považují za trend s vysokým potenciálem využívání virtuální reality.
- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, zdůraznili, že posilování konkurenceschopnosti kulturní infrastruktury není správná cesta, konkurence je přežitým modelem i v jiných hospodářských odvětvích – nyní je trendem spolupráce, sdílení, otevřená data...
- Program KE – MEDIA – dokument - v posledních několika letech došlo k výrazné proměně TV prostředí, zajišťujícího financování dokumentární tvorby, které v důsledku škrtí výrobu dokumentárních filmů napříč Evropou. Je potřeba nahradit výpadek financování dosud zajišťovaný broadcastery .
- Program KE – MEDIA – videohry - virtuální realita – momentálně projekty probíhají na úrovni testování, ale nová generace programu se bude muset s tímto trendem vyrovnat. U virtuální reality je ještě těžší dosáhnout požadované narativity, přitom VR rovněž nese kulturní přesah a evropskou přidanou hodnotu.
- Program KE – MEDIA – měl by se více zaměřit na různé typy audiovizuálního obsahu než pouze na filmy. Program KE-MEDIA nepodporuje v oboru hudby významnou oblast studiové tvorby, která je významným segmentem oboru a představuje speciální know-how

- Program KE – MEDIA - filmová výchova – pozorujeme odklon od kinoprostoru k pouhé projekci, filmová výchova má přitom kultivovat i percepční návyky.
- Program KE-MEDIA by s měl více zaměřit na podporu podmínek a příležitostí pro tvorbu a její kvalitu

PROCESNÍ ZÁLEŽITOSTI

- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, považují hodnotící proces programu jako kvalitní.
- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, považují podmínku jednotného auditu za nerealistickou (není možné provádět jeden audit v různých zemích partnerů – v praxi to není možné a neděje se to).
- Program KE – Kultura – zástupci subjektů, které mají zkušenost s programem, by uvítali přesnější definování hodnotících kritérií v žádosti.
- Program KE – MEDIA - komunikace s programem – pro žadatele je komplikovaná úvodní komunikace, zejména registrace společnosti a poskytování dokumentů. Probíhá na neosobní bázi, příliš formalizovaná, on-line systém je příliš složitý, žádosti o zaslání dokumentů ze strany EC se duplikují, žadatele to mate. Pro příjemce podpory je komunikace snazší, ale její úroveň velmi záleží i na osobnostech zaměstnanců EACEA .
- Program KE – MEDIA – žádosti – festivaly - otázky v žádosti jsou příliš široké, vágní formulace podporují zdvojování informací.
- Program KE – MEDIA – hodnocení projektů – development - pozitivní změnou je zjednodušení formální stránky vyhodnocování projektů, kdy se řada dokladů týkajících se společnosti předkládá až při výběru projektu pro podporu. Festivaly a development - hodnocení je nekonzistentní, jeden rok je společnost vyhodnocena jako kvalitní, druhý rok je hodnocena špatně. Festivaly - kvantifikace filmů je příliš rigidní, hodnocení je nevyvážené - festival dostává podporu na základě odpromítaných filmů, ale je hodnocen na základě doprovodných aktivit.
- Program KE – MEDIA – experti - často jsou žadatelé hodnoceni jako málo erudovaní v oboru, nelze vznést námitku z podjatosti (jako je to např. u českého Fondu), což žadatele frustruje.
- Program KE – MEDIA – evaluace projektů ze strany EC – příliš strohá, chybí konstruktivní feedback, na jehož základě by se mohl projekt někam posunout, dopracovat.